

Boo Miljö- och Naturvänner

2019-04-12

Ramböll Sverige AB,
att Anna Nivfors
Skeppsgatan 5
211 11 Malmö
anna.nivfors@ramboll.se

Yttrande över samråd inför ansökan om vattenverksamhet vid Bootippen/ Dalkarlsängen i Boo, Nacka kommun.

Naturskyddsföreningen i Nacka och Boo Miljö- och Naturvänner har tagit del av samrådshandlingar gällande vattenverksamhet vid Bootippen, Nacka kommun, och vill framföra följande synpunkter. Samrådet är uppdelat i två delar, en avseende tryckbankar och en avseende övrig vattenverksamhet, vi behandlar båda samrådshandlingarna i detta yttrande.

Samrådsunderlaget har inte så mycket substans när det gäller själva konsekvensanalysen och det hänvisas på flera punkter till den kommande MKB:n. Det gör det svårt att ta ställning till handlingarna.

Sammanfattande synpunkter

- **föreningarna har avstyrkt detaljplanen**
- **seriös alternativredovisning omöjliggjord – miljöbedömning och MKB borde gjorts i tidigare skede**
- **konsekvenserna av exploateringen skönmålas i samrådsunderlaget**
- **naturvärdesinventering bekräftar höga naturvärden men ytterligare inventeringar av bl.a. fågellivet behövs**
- **en ekosystemtjänstanalys behöver tas fram**

Föreningarna har avstyrkt detaljplanen

Föreningarna har yttrat sig över förslag till detaljplan för Dalkarlsängen södra, del av fastigheterna Bo 1:608 m.fl. i Boo, och då avstyrkt detaljplanen. Om detaljplanen genomförs kommer värdefulla naturområden oåterkalleligen förstöras och grönstrukturen i Boo att ytterligare försvagas. Planförslaget leder ofrånkomligen till förluster av värdefulla skogsekosystem som inte kan kompenseras. Även om de nu föreslagna åtgärderna för groddjur genomförs. Om detaljplanen genomförs är det givetvis bra att de föreslagna åtgärderna genomförs för att i någon mån begränsa den negativa påverkan av planförslaget.

I vårt yttrande över detaljplanen skrev vi följande:

”Våtmarkernas sumpskog runt om Bootippen försvinner för byggande av nya dagvattendammar med långa tryckbankar för att hindra massorna från deponin att flyta ut och för att ta hand om de föroreningar, som läcker ut från deponin samt bidra till att ta hand om dagvattnet i sydöstra Boo. Genom stora delar av våtmarksområdena byggs också den nya sträckningen av Dalvägen, en huvudgata med utrymme för busstrafik, busshållplatser, cykelbana och gångbana med reserverat markutrymme på cirka 20 meters bredd.

Med andra ord försvinner befintliga skogsområden klassade som nyckelbiotop med rödlistade arter, som utgör viktiga gröna samband med angränsande naturområden. Likaså försvinner befintliga våtmarker som utgör lekogränder för artskyddade groddjur. Dessutom tillvaratas inte möjligheten att tillskapa en ny park av Bootippen med såväl rekreativa som biologiska kvaliteter. Samtidigt godkänns exploatering av naturmark i andra detaljplaner och i Orminge centrum förslås utfyllnad av cirka 5 900 m² sumpskog vid Sarvträsk. Vi har inte råd att avstå mer naturmark och förlora mer i biologisk mångfald.”

Seriös alternativredovisning omöjliggjord

Enligt samrådsunderlaget innebär nollalternativet *”att exploatering av våtmarksområdet inte genomförs. Skola, förskola m.m. kan då inte byggas i enlighet med föreslagen detaljplan för området. Dagvattensystemet kan inte förbättras då inga dagvattendammar anläggs.”* Det bör framgå att nollalternativet innebär att våtmarksområdet och det djur- och växtliv som finns där idag kan fortleva till skillnad mot om området exploateras. I nollalternativet är förutsättningen att andra områden i sydöstra Boo exploateras enligt kommunens planer vilket gör att dagvattendammarna vid Bootippen blir enda möjligheten att hantera dagvattnet. Vi har tidigare påpekat att t.ex. lågpunktsområdet vid Dalvägen inte borde exploateras utan istället utvecklas till ett våtmarksområde.

I föreningarnas yttrande över detaljplanen efterlyste vi en seriös alternativredovisning och gällande Dalvägen skrev vi följande: *”En annan sträckning av Dalvägen måste prövas som ger mindre intrång i oersättlig våtmark både i detta och angränsande detaljplaneområde. Vi föreslår en sträckning via Oxbärsvägen och södra Bootippen med anslutning till befintlig infart till Bootippen ifrån Boovägen. I och för sig är även naturen öster om Bootippen av högt värde, men då kommer hela planområdet norr därom att kunna lämnas orört.”*

I Naturvårdsverkets ”Allmänna råd om miljöbedömningar av planer och program” sägs ”Att identifiera/utveckla, beskriva och bedöma alternativ kan beskrivas som själva kärnan i miljökonsekvensbeskrivningen som i sin tur utgör kärnan i miljöbedömningen. Arbetet med alternativ utgör således en viktig faktor för att själva syftet med miljöbedömningar ska kunna nås (Europeiska kommissionen 2004 s. 27).” Vidare framgår att ”Alternativen utgör därmed ett viktigt underlag för samråd samt deltagande och inflytande i plan- eller programprocessen. En väl genomförd alternativhantering innebär en sorts försäkran för beslutsfattare att inte något betydligt bättre alternativ har förbisetts.” När en MKB nu ska göras för själva vattenverksamheten undrar vi hur alternativredovisningen ska kunna bli ett verksamt instrument i planeringen när det mesta redan är låst vad gäller utbyggnaden av Bootippen och även angränsande planområden? Att slänga in en MKB i ett sent stadium i planeringen och begränsa den till vattenverksamheten begränsar värdet av den, istället skulle detta redan ha gjorts i programskedet. Att kommunerna presenterar en enda lösning istället för en analys av olika alternativ innebär också mindre insyn och demokratiskt inflytande i planeringen. Vi vill särskilt lyfta fram betydelsen av alternativredovisningar.

I samrådshandlingarna står ”Genom att deponin sluttäcks istället för att hela området saneras möjliggörs också att delar av våtmarken och övriga naturområden sparas.” Vi är starkt kritiska till val av lösning för deponin och hänvisar till vårt yttrande över detaljplaneförslaget för detaljer. Problemet är att man redan låst sig vid en lösning vilket gör en seriös alternativredovisning omöjlig.

Naturvärdesinventering bekräftar höga naturvärden

Föreningarna var kritiska till att detaljplaneförslaget inte hade en ordentlig naturvärdeskarta och att en naturvärdesinventering inte genomförts redan i programskedet. Nu har en NVI enligt SIS-standard gjorts vilket vi välkomnar, men den hade för kommunens planering behövts i ett tidigare skede. Vi delar slutsatserna i NVI:n där det bl.a. påtalas att flera rödlistade fågelarter rapporterats från området och att mindre hackspett (rödlistad som nära hotad) observerats under inventeringen. Ekologigruppen skriver ”En fördjupad inventering och utredning av arternas status bör därför göras inom planområdet för att se om området används som fortplantningsområden och/eller viloplats för någon av arterna. Även törnskata bör tas med i en sådan utredning då arten troligen har en negativ trend i landet.”

Ekologigruppen efterlyser också att en utredning av ekosystemtjänster görs för att förbättra planeringsunderlaget, något vi också tog upp i vårt yttrande över detaljplanen.

Skönmålning av konsekvenserna

I avsnittet *Förutsedd miljöpåverkan och avgränsning* (kap 7 i underlaget för tryckbankar, kap 8 i underlaget för övrig vattenverksamhet) förekommer flera skönmående beskrivningar gällande konsekvenserna av att detaljplanen genomförs. I underlaget om övrig vattenverksamhet står ”Indirekt bidrar dock omvandlingen till en positiv påverkan på närområdet i och med att den möjliggör en förbättrad dagvattenhantering. Området kommer också kunna nyttjas för lek,

friluftssändamål och bebyggelse.” Detta påstående är fullt av värderingar som Nacka kommun låst sig vid men som i en MKB bör diskuteras förutsättningslöst. Om MKB:n bygger på de antaganden och värderingar som Nacka kommun lagt fast i sin planering kommer den att bli ett verkningsslöst dokument.

Vidare sägs *”Friluftslivet inom deponiområdet bedöms påverkas positivt av planerade åtgärder. Den stora gräsbevuxna ytan med ängskaraktär tillsammans med systemet av dammar och våtmark blir ett område för rekreation, naturupplevelse och ökat välbefinnande för boenden, besökare samt barn och anställda vid planerad skola och förskola.”* Detta är inte verklighetsförankrat över huvud taget. I föreningarnas yttrande över detaljplanen skrev vi om det s.k. parkområdet som planeras på Bootippen att det *visar sig bli en stor hög gräsklädd toppig kulle, utan plana ytor för vistelse och lek och utan möjlighet att formas till en ny intressant park.* Så mycket naturupplevelse och rekreation ger nog inte dammarna när de ligger på båda sidor om den nya Dalvägen med bl.a. busstrafik. Den kommande MKB:n måste utarbetas utan Nacka kommuns ”skyggglappar” om den ska vara trovärdig.

För Naturskyddsföreningen i Nacka

Ronny Fors
ordförande ronny.fors@naturskyddsforeningen.se

För Boo Miljö- och Naturvänner

Kerstin Lundén
ordförande kerstin.lunden.natur@gmail.com

Kopia sänd till

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden
Nacka kommun, 131 81 Nacka
registrator.plan@nacka.se

Miljöenheten, Nacka kommun
miljoenheten@nacka.se